Pasienterfaringer med norske sykehus i 2013

Resultater for Akershus universitetssykehus

PasOpp rapport Nr. 3 - 2014

kunnskapssenteret
Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten

Tittel Pasienterfaringer med norske sykehus i 2013. Resultater for Akershus universitetssykehus

English title Inpatients' experiences with somatic hospitals in 2013. Results for Akershus universitetssykehus

Institusjon Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten

Ansvarlig Magne Nylenna, direktør

Forfattere Olaf Holmboe, Anne Mette Bjerkan, Kjersti Eeg Skudal

Holmboe, Olaf, *Forsker, Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten*

Bjerkan, Anne Mette, *Seniorforsker, Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten*

Skudal, Kjersti Eeg, *Seniorforsker, Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten*

Datainnsamling, systemutvikling Tomislav Dimoski, *IKT-systemarkitekt monitorering, Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten*

ISBN 978-82-8121-875-8

ISSN 1890-1565

Rapport PasOpp-rapport nr 3-2014

Prosjektnummer 725

Publikasjonstype PasOpp-rapport

Antall sider 19 (41 med vedlegg)

Oppdragsgiver Helsedirektoratet

Sitering Holmboe, O., Bjerkan, A.M. & Skudal KE. Pasienters erfaringer med norske sykehus i 2013. Resultater for Akershus universitetssykehus. PasOpp-rapport nr. 3–2014. Oslo: Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten, 2014.

Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten fremskaffer og formidler kunnskap om effekt av metoder, virkemidler og tiltak og om kvalitet innen alle deler av helsetjenesten. Målet er å bidra til gode beslutninger slik at brukerne får best mulig helsetjenester. Kunnskapsenteret er formelt et forvaltningsorgan under Helsedirektoratet, men har ingen myndighetsfunksjoner og kan ikke instrueres i faglige spørsmål.

Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten
Oslo, August 2014

Innhold

1. OM RAPPORTEN **5**
1.1 Bakgrunn 6
1.2 Spørreskjemaet og pasienterfaringsindikatorene 6
1.3 Usikkerhet i statistiske undersøkelser 9
1.4 Svarprosent 10
1.5 Hvordan lese tabellene 11

2. RESULTATER PÅ INDIKATORER **13**

3. RESULTATER PÅ ENKELTSPØRSMÅL **15**

4. REFERANSER **21**

5. VEDLEGG A: SPØRRESKJEMA **23**

6. VEDLEGG B: INDIKATORER OG UNDERLIGGENDE SPØRSMÅL **35**

7. VEDLEGG C: RESULTATER PÅ PASIENTERFARINGSINDIKATORER FOR ALLE SYKEHUS, FORETAK OG REGIONER **37**

1. Om rapporten

Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten (Kunnskapssenteret) gjennomførte i 2013 en nasjonal spørreskjemaundersøkelse blant voksne pasienter (16 år og eldre) som hadde et opphold på sengeposter ved norske somatiske sykehus. Undersøkelsen ble gjennomført i tidsperioden september til desember 2013. Oppdragsgiver for undersøkelsen var Helsedirektoratet.

Denne rapporten for Akershus universitetssykehus presenterer resultater fra den nasjonale spørreskjemaundersøkelsen. Resultatene presenteres i form av beskrivende statistikk på 56 enkeltspørsmål fra spørreskjemaet, og på ti pasienterfaringsindikatorer generert fra disse spørsmålene. For enkeltspørsmålene fra spørreskjemaet presenteres endringer i løpet av tidsperioden 2012 til 2013, mens det for pasienterfaringsindikatorene i tillegg presenteres endringer i perioden 2011 til 2013. Tall på nasjonalt nivå, regionalt nivå, helseforetaksnivå og institusjonsnivå presenteres i separate rapporter.

Formålet med rapporten er at hvert sykehus og foretak skal få tilgang til egne resultater. Disse kan igjen brukes til kvalitetsforbedringsarbeid ved sykehuset. Tallene som presenteres i denne rapporten deles inn i 5 tabeller, disse er:

1. Gjennomsnittlig skåre og sammenligning med nasjonalt gjennomsnitt på ti pasienterfaringsindikatorer.
2. Pasientenes erfaringer i løpet av sykehusoppholdet. Tallene presenteres her på enkeltspørsmålene fra spørreskjemaet.
3. Pasientenes erfaringer med utskrivingsprosessen og overordnet erfaring med sykehusoppholdet. Tallene presenteres her på enkeltspørsmål fra spørreskjemaet.
4. Pasientenes erfaringer med pasientopplevd pasientsikkerhet i løpet av sykehusoppholdet. Tallene presenteres på enkeltspørsmål fra spørreskjemaet.
5. Bakgrunnsspørsmål

En oversikt over alle pasienterfaringsindikatorene fordelt etter sykehus, helseforetak og regionale helseforetak presenteres i vedlegg C.

1.1 Bakgrunn

Kunnskapssenteret har gjennomført tilsvarende undersøkelser i 2006, 2011 og 2012. Hensikten med undersøkelsene er å fremskaffe systematisk informasjon om pasientenes erfaringer med sykehusene som et ledd i:

- **Faglig kvalitetsforbedring** (verktøy for kvalitetsforbedringsarbeid i helsetjenesten)
- **Virksomhetsstyring** (verktøy for styring og ledelse i helsetjenesten)
- **Støtte til forbrukervalg** (informasjonskilde for pasienter og helsepersonell i valg mellom leverandører av helsetjenester)
- **Samfunnsmessig legitimering og kontroll** (gi allmennheten innsikt i helsetjenestens ytelser i samfunnsmessig og helsepolitisk sammenheng)

Pasientene blir ved bruk av spørreskjema bedt om å vurdere ulike aspekter knyttet til det å motta behandling ved somatiske sykehus i Norge. Tilbakemeldingene som gis av pasientene kan brukes til å identifisere hvilke områder som fungerer bra, samt hvilke områder sykehuset bør jobbe med for å forbedre. På grunn av at alle sykehusene i Norge er inkludert i denne undersøkelsen kan resultatene for hvert sykehus aggregeres til regionale resultater. Kvalitetsrådgivere og ledere på ulike nivå i helseforvaltningen kan derfor få resultater i sammenfattet form på anvendbart nivå.

Kunnskapssenteret presenterer endring over tid, både i perioden fra 2012 til 2013, men også endringer i tidsperioden 2011 til 2013 for pasienterfaringsindikatorene. Dette gjør det mulig å danne et bilde av utviklingen av pasienterfaringer over tid. Nasjonale, regionale og institusjonsvise resultater kan med dette sammenlignes mellom 2011 og 2013. Dette kan være interessant om man for eksempel har jobbet med kvalitetsforbedringstiltak på spesifikke områder.

Brukererfaringer er en av mange kilder til måling av kvalitet i helsetjenesten. Annen informasjon om sykehusene, som for eksempel kliniske resultatmål og produktivitetstall, må også tas i betraktning. Kjennskap til dette og til den lokale konteksten er derfor viktig når resultatene skal fortolkes.

1.2 Spørreskjemaet og pasienterfaringsindikatorene

Pasientene som deltok i undersøkelsen ble bedt om å svare på et spørreskjema som inneholdt spørsmål om erfaringer med sykehuset når det gjelder strukturer, prosesser, forventninger og ventetid før oppholdet på sykehuset. Totalt bestod spørreskjemaet av 56 enkeltspørsmål som pasientene ble bedt om å svare på. Svarene på spørsmålene er analysert enkeltvis og ved å gruppere spørsmålene sammen i ti *indikatorer* som beskriver pasientenes erfaringer med

sykehusoppholdet. For å utdype de kvantitative resultatene var to åpne spørsmål inkludert avslutningsvis i spørreskjemaet. På det ene spørsmålet ble pasienten bedt om å angi sine forslag til forbedringer basert på sine erfaringer, mens de på det andre ble bedt om å skrive om eventuelle feil, unødvendige problem eller komplikasjoner de hadde i løpet av oppholdet.

Pasienterfaringer beskrives i denne rapporten ved å bruke ti pasienterfaringsindikatorer. Disse indikatorene består av et antall enkeltspørsmål som pasientene ble bedt om å vurdere på en skala fra 1=ikke i det hele tatt til 5=i svært stor grad, med unntak av indikatoren «Ventetid» (se nedenfor). Pasienterfaringsindikatorene presenteres nedenfor (antall spørsmål som inngår er angitt i parentes):

Følgende indikatorer brukes i denne rapporten:

1. Pleiepersonalet (7 spørsmål)
2. Legene (7 spørsmål)
3. Informasjon (3 spørsmål)
4. Organisering (4 spørsmål)
5. Pårørende (2 spørsmål)
6. Standard (6 spørsmål)
7. Utskriving (2 spørsmål)
8. Samhandling (2 spørsmål)
9. Ventetid (1 spørsmål)
10. Pasientsikkerhet (1 spørsmål)

En kort redegjørelse for innholdet i disse indikatorene følger nedenfor.

Pleiepersonalet

Indikatoren «Pleiepersonalet» inkluderer sju enkeltspørsmål som omhandler om pasienten ble tatt med på råd i spørsmål om sin egen pleie, om pleiepersonalet var interessert i pasienten sin situasjon og om pasienten fikk fortalt alt som var viktig om sin situasjon. Videre inkluderer denne indikatoren spørsmål om pleiepersonalet hadde tid når pasienten trengte det, om pasienten hadde tillit til pleiepersonalets faglige dyktighet, om pleiepersonalet hadde omsorg for pasienten og snakket slik at pasienten forsto dem.

Legene

Indikatoren legene måles ved bruk av sju enkeltspørsmål. Spørsmålene handler om pasienten fikk fortalt legene alt som var viktig om sin situasjon, om legene var interessert i pasientens beskrivelse av egen situasjon, hadde tid til pasienten ved behov, om legene tilpasset behandlingen til pasientens situasjon, hadde omsorg for pasienten, snakket slik at pasienten forsto dem og om pasienten hadde tillit til legenes faglige dyktighet.

Informasjon
Tre spørsmål utgjør indikatoren informasjon. Pasientene ble bedt om å angi sine erfaringer med om de fikk nødvendig informasjon om hvordan prøver og undersøkelser skulle foregå, om de fikk nødvendig informasjon om resultater av prøver og undersøkelser og om de fikk tilstrekkelig informasjon om sin diagnose/sine plager.

Organisering
Fire spørsmål inngår i pasienterfaringsindikatoren organisering, disse spørsmålene kartlegger hvorvidt én lege hadde hovedansvaret, om det var fast gruppe pleiepersonale som tok hånd om pasienten, om viktig informasjon var kommet frem til rette vedkommende og om sykehusets arbeid var godt organisert.

Pårørende
To spørsmål inngår i indikatoren pårørende. Disse omhandler om det var enkelt for pårørende å få informasjon om pasienten i løpet av sykehusoppholdet og om pasientens pårørende ble godt mottatt av personalet på sykehuset.

Standard
Denne indikatoren er bygget opp av seks spørsmål som omhandler vurderinger av om sykehusets utstyr var i god stand, om sykehuset for øvrig i god stand, om rommet, muligheten for ro og hvile, maten og om renholdet var tilfredsstillende.

Utskriving
Indikatoren utskriving består av to enkeltspørsmål. Spørsmålene omhandler informasjon fra sykehuset om hva pasienten kan gjøre ved eventuelle tilbakefall, og om plager som kunne oppstå i tiden etter sykehusoppholdet. Utskriving var indikatoren som hadde den dårligste skåren nasjonalt i de to forutgående undersøkelsene i 2011 og 2012.

Samhandling
To enkeltspørsmål utgjør indikatoren samhandling. Spørsmålene omhandler pasientens erfaringer med sykehusets samarbeid med fastlegen og med hjemmetjenesten eller andre kommunale aktører.

Ventetid
Indikatoren ventetid består av ett spørsmål. Pasientene ble bedt om å angi på en skala fra 1=Ja, alt for lenge til 4=nei om de måtte vente for å få et tilbud fra sykehuset. Indikatoren inkluderer kun pasienter som har vært elektivt innlagt på sykehuset i den aktuelle inklusjonsperioden.

Pasientsikkerhet
Indikatoren pasientsikkerhet består av ett spørsmål som måler om pasientene har opplevd feilbehandling i løpet av oppholdet på sykehuset (etter det pasientene selv kunne bedømme).

1.3 Usikkerhet i statistiske undersøkelser[1]

Vekting for å korrigere for frafall
Tallene som presenteres i denne rapporten har blitt vektet for å gjøre resultatene mest mulig representative for hele populasjonen av pasienter på norske sykehus. Teknikken som ble brukt heter "response homogeneity groups" (1). Denne teknikken innebærer å dele inn populasjonen i grupper som har tilnærmet lik svarsannsynlighet. I praksis betyr dette at ulike svarergrupper tillegges ulik betydning (vekt) på en måte som totalt sett er beregnet å øke utvalgets representativitet. For hver gruppe estimeres svarsannsynlighet, og denne brukes i vektingen. Følgende variabler inngår i beregningen av svarsannsynlighet: pasientens alder, pasientens kjønn, antall diagnoser, om pasienten var innlagt akutt eller elektivt og liggetid. Generelt er disse korreksjonene små.

En studie blant ikke-svarere viser at denne gruppen ikke skiller seg systematisk fra svarerne (2). Disse resultatene er overførbare til undersøkelsen av pasienter ved somatiske døgnenheter i 2012. Det er imidlertid enkelte pasientgrupper som resultatene ikke er generaliserbare for. Dette gjelder for de aller sykeste, pasienter som ikke kan norsk og pasienter uten fast bopel (2).

Korreksjon for ulik pasientsammensetning
Endringene som gjøres rede for i denne rapporten, altså i tidsperioden 2011-2013 og i perioden 2012-2013, er i tillegg til å vektes også justert. Dette innebærer at vi har justert tallene for å korrigere for ulik pasientsammensetning i undersøkelsene gjennomført i 2011, 2012 og 2013.

Flere variabler ble vurdert som potensielle justeringsvariabler i sammenligningen mellom undersøkelsen i 2011, 2012 og 2013 som egenvurdert helsetilstand, antall innleggelser i løpet av de siste to årene, Charlson komorbiditetsindeks[2], innleggelsesmåte, hvem som har besvart skjemaet, antall liggedager på sykehus, pasientens kjønn og utdanningsnivå. Felles for variablene som ble vurdert var at de var uavhengige av kvaliteten på behandlingen ved institusjonen. Med bakgrunn i dette arbeidet valgte Kunnskapssenteret ut følgende justeringsvariabler for

[1] En mer grundig redegjørelse for metodiske valg og innfallsvinkler i prosjektet er redegjort for i PasOpp-rapport nr. 2-2014: Pasienterfaringer med norske sykehus i 2013. Nasjonale resultater.
[2] Charlson komorbiditetsindeks er et "objektivt" mål på sykelighet. Denne indeksen predikerer 10 års dødelighet for en pasient som har flere komorbide tilstander. Totalt vurderer denne indeksen 22 tilstander.

sammenligningstallene som presenteres i våre rapporter: Pasientenes egenvurderte helse, pasientens alder, innleggelsesmåte (akutt eller elektiv), Charlson komorbiditetsindeks (mål på sykelighet), hvem som har fylt ut spørreskjemaet (pasienten selv eller pasientens pårørende) og antall innleggelser i løpet av de to siste årene.

Vi har justert tallene for åtte av ti indekser i denne rapporten. For indikatoren pasientsikkerhet, har vi valgt å ta ut pasientens egenvurderte helsetilstand. Dette fordi analyser viser at egenvurdert helsetilstand er nært knyttet sammen med om pasienten har opplevd feilbehandling på sykehuset eller ikke. Kunnskapssenteret har heller ikke justert indikatoren Ventetid. Bakgrunnen for dette er at tidlige analyser viste at pasientkarakteristika redegjorte for en svært liten del av variansen i ventetid. Denne indikatoren skiller seg også ut fra de andre indikatorene, fordi den kun inkluderer pasienter som er innlagt elektivt og er veldig konkret (består kun av ett enkeltspørsmål om ventetid før innleggelsen).

1.4 Svarprosent

Vi mottok i alt 205 svar fra pasienter ved Akershus universitetssykehus, noe som gir en svarprosent på 54. Totalt besvarte 13 594 pasienter undersøkelsen. Dette utgjør en svarprosent på 58,5 prosent. Til sammenligning var den nasjonale svarprosenten i 2011 beregnet til 47,1 prosent, mens den i 2012 ble beregnet til 56,4 prosent. Det er vanskelig å si noe eksakt om hvorfor svarprosenten har økt. En mulig årsak er at Kunnskapssenteret i de to siste undersøkelsene har vektlagt at pårørende kan besvare undersøkelsen på vegne av pasienten. Tallene viser at en andel på 7,9 prosent av pasientene i 2011 rapporterte at de hadde fått hjelp til å fylle ut skjemaet. Tilsvarende tall i 2012 og 2013 var henholdsvis 14,1 prosent og 15,1 prosent.

I 2012-undersøkelsen endret Kunnskapssenteret inklusjonskriteriene slik at pasienter som hadde en oppholdstid på mindre enn seks timer var utelukket fra deltakelse i undersøkelsen. Bakgrunnen for denne endringen var at man i 2011 fikk tilbakemelding fra flere pasienter som mente de hadde for korte opphold til at de følte at de kunne vurdere sykehuset. Denne endringen kan også ha bidratt til å øke svarprosenten i undersøkelsen gjennomført i 2012.

I undersøkelsen som ble gjennomført i 2013 ble også pasientene gitt muligheten til å besvare spørreskjemaet elektronisk. Ved undersøkelsen gjennomført i 2013 benyttet 12 prosent av svarerne seg av denne muligheten.

1.5 Hvordan lese tabellene

Resultatene i denne rapporten presenteres i én tabell for indikatorer og fire tabeller for enkeltspørsmål.

Tabell 1 gir en oversikt over ti pasienterfaringsindikatorer og antall svarere per indikator. I tillegg gir tabell 1 en gjennomsnittlig skåre på hver indikator for Akershus universitetssykehus, samt en sammenligning med det nasjonale gjennomsnittet. To typer signifikante endringer redegjøres for i tabell 1: Endringer i perioden 2012-2013 og endringer i perioden 2011-2013. Endringene markeres med en pil som forteller om endringen er statistisk signifikant eller ikke. Grønn pil oppover (↑) betyr en forbedring av resultatene på det aktuelle spørsmålet. Rød pil nedover (↓) betyr signifikant negativ endring. Grå, flat pil (↔) betyr at det ikke er noen signifikante endringer på den aktuelle pasienterfaringsindikatoren. For institusjonsnivå og helseforetaksnivå er endringene testet med et signifikansnivå på 0,05, mens endringer på regionalt helseforetaksnivå og nasjonalt er testet med et signifikansnivå på 0,01.

Tabell 2 inneholder resultater på enkeltspørsmål om pasientens erfaringer i løpet av sykehusoppholdet. Tallene som presenteres tar utgangspunkt i svarskalaen i spørreskjemaet (Figur 1). For hvert enkelt spørsmål presentere vi følgende tall:

- Antall svar: Hvor mange pasienter/pårørende som har svart på dette spørsmålet.
- Gjennomsnitt: Skalaen i Figur 1 er kodet fra 1 til 5 slik at "Ikke i det hele tatt" er 1 og "I svært stor grad" er 5. Generelt betyr dette at en høy skåre er positivt. Spørsmål 32 er imidlertid formulert slik at en lav skåre indikerer mer positiv vurdering.
- Prosentandel som har svart "Ikke i det hele tatt" eller " I liten grad" .
- Prosentandel som har svart "I noen grad".
- Prosentandel som har svart "I stor grad" og "I svært stor grad" på det aktuelle erfaringsspørsmålet.

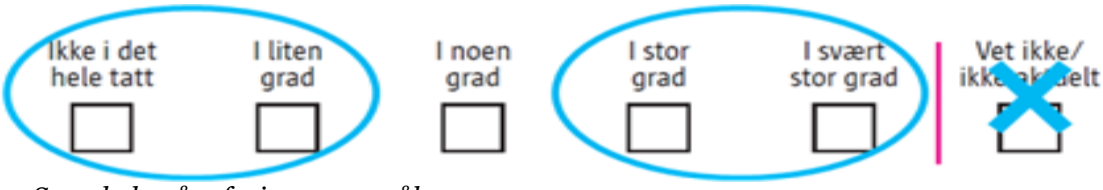

Figur 1: Svarskala på erfaringsspørsmål

Tabell 3 inneholder resultater på enkeltspørsmål som omhandler utskrivingsprosessen og samlet vurdering av sykehuset. En høy gjennomsnittlig verdi på disse spørsmålene impliserer en

mer positiv vurdering. På spørsmålene 45, 46 og 47 rapporteres ikke endringer fra 2012, da disse spørsmålene ikke var inkludert i skjemaet.

Tabell 4: inneholder resultater på spørsmål omhandlende pasientopplevd pasientsikkerhet i løpet av oppholdet, samt endringer på disse spørsmålene fra 2012. To spørsmål var imidlertid ikke inkludert i spørreskjemaet brukt i 2012. Dette gjelder spørsmål 35 og spørsmål 39. Resultatene presenteres delvis i sammenslåtte kategorier som i Tabell 2 og delvis med prosentandeler i hver svarkategori. På spørsmålene som inkluderes i denne tabellen impliserer lav gjennomsnittlig verdi en mer positiv vurdering.

Tabell 5: viser prosentvis svarfordeling i de opprinnelige svarkategoriene på bakgrunnsspørsmål og demografiske spørsmål i spørreskjemaet. Disse spørsmålene inkluderer hvordan pasientene vurderer sin egen helse og hyppighet i kontakt med sykehuset. I tillegg inkluderes spørsmål 1 i denne tabellen som ber pasientene angi hvorvidt de måtte vente for å få et tilbud ved sykehuset. I denne tabellen er kun spørsmål 52 (egenvurdert helse) vektet, slik at de reelle demografiske profilene i undersøkelsen fremkommer. Spørsmålene i denne tabellen er ikke testet for endring fra 2011.

2. Resultater på indikatorer

Tabell 1 inneholder resultatene på ti pasienterfaringsindikatorer. I tillegg gjengir tabellen det nasjonale gjennomsnittet på disse og hvordan Akershus universitetssykehus sammenlignes med denne. Kolonnene til høyre i tabellen gjengir endring over tid, dette både i perioden 2012 til 2013 og 2011 til 2013. Resultatene presenteres på en skala fra 0 til 100, hvor et høyere tall gjengir en mer positiv vurdering. I vedlegg 2 viser vi hvilke enkeltspørsmål som inngår i hver av de ti indeksene.

Tabell 1: Gjennomsnittsskåre på indikatorene for Akershus universitetssykehus. Skala 0-100 der 100 er best. Resultatene er vektet og justert.

Indikator	Antall svar 2013	Gjennomsnitt 2013	Sammenlignet med landssnittet 2013	Endringer	
				2012-2013	2011-2013
Pleiepersonalet	201	72	76	↔	↔
Legene	199	72	75	↔	↔
Informasjon	199	70	71	↔	↔
Organisering	202	64	67	↔	↔
Pårørende	146	75	76	↔	↔
Standard	202	76	71	↔	↔
Utskriving	164	55	56	↔	↔
Samhandling	120	63	64	↔	↔
Ventetid	53	57	64	↔	↔
Pasientsikkerhet	194	85	89	↔	↔

*+/-: Bedre/dårligere enn landsgjennomsnittet: . p< 0.1, * p<0.05 , ** p<0.01 , *** p<0.001*

Ventetid er beregnet kun med elektivt innlagte pasienter, testet kun med signifikansnivå p<0,05, og ikke justert for pasientsammensetning

3. Resultater på enkeltspørsmål

Tabell 2: Resultater på enkeltspørsmål som inngår i pasienterfaringsindikatorene ved Akershus universitetssykehus. Antall og gjennomsnitt 2013. Skala fra 1 til 5 hvor 5 er best. Prosentandel på tredelt kategorisert skala. Alle spørsmål er vektet.

Spm nr	Spørsmål	Antall svar	Gjennom-snitt	Ikke i det hele tatt / i liten grad	I noen grad	I stor grad / i svært stor grad	Endring fra 2012
	PLEIEPERSONALET						
3	Snakket pleiepersonalet til deg slik at du forstod dem?	201	4.2	4	13	83	↔
4	Opplevde du at pleiepersonalet hadde omsorg for deg?	199	4.2	4	11	85	↔
5	Har du tillit til pleiepersonalets faglige dyktighet?	199	4.1	3	16	80	↔
6	Fikk du fortalt pleiepersonalet alt du mente var viktig om din tilstand?	197	3.9	8	19	73	↔
7	Opplevde du at pleiepersonalet var interessert i din beskrivelse av egen situasjon?	197	3.8	13	22	65	↔
8	Ble du tatt med på råd i spørsmål som omhandlet din pleie?	196	3.2	28	33	39	↔
9	Hadde pleiepersonalet tid til deg når du trengte det?	198	3.8	10	21	69	↔
	LEGENE						
10	Snakket legene slik at du forstod dem?	201	3.9	7	15	78	↔
11	Opplevde du at legene hadde omsorg for deg?	199	3.9	10	20	71	↔
12	Har du tillit til legenes faglige dyktighet?	199	4.1	5	12	83	↔
13	Hadde legene tid til deg når du trengte det?	195	3.5	19	28	53	↔
14	Fikk du fortalt legene alt du mente var viktig om din tilstand?	196	3.8	13	20	67	↔
15	Opplevde du at legene var interessert i din beskrivelse av egen situasjon?	193	3.7	13	26	61	↔
16	Opplevde du at behandlingen var tilpasset din situasjon?	197	3.9	11	16	73	↔
	INFORMASJON						
17	Fikk du vite det du syntes var nødvendig om hvordan prøver og undersøkelser skulle foregå?	199	3.8	13	18	69	↔
18	Fikk du vite det du syntes var nødvendig om resultatet av prøver og undersøkelser?	199	3.8	13	18	68	↔

Spm nr	Spørsmål	Antall svar	Gjennom-snitt	Ikke i det hele tatt / i liten grad	I noen grad	I stor grad / i svært stor grad	Endring fra 2012
19	Fikk du tilstrekkelig informasjon om din diagnose/dine plager?	200	3.7	15	22	63	↔
	ORGANISERING						
20	Opplevde du at det var en fast gruppe pleiepersonale som tok hånd om deg?	200	3.5	19	21	59	↔
21	Opplevde du at én lege hadde hovedansvaret for deg?	200	3.4	26	21	53	↔
22	Opplevde du at sykehusets arbeid var godt organisert?	202	3.6	16	24	61	↔
23	Opplevde du at viktig informasjon om deg hadde kommet fram til rette vedkommende?	194	3.6	16	24	60	↔
	PÅRØRENDE						
24	Ble dine pårørende tatt godt imot av personalet på sykehuset?	139	4	8	16	76	↔
25	Var det enkelt for dine pårørende å få informasjon om deg mens du var innlagt på sykehuset?	126	3.7	16	22	63	↔
	STANDARD						
26	Fikk du inntrykk av at sykehusets utstyr var i god stand?	197	4.2	2	10	87	↔
27	Fikk du inntrykk av at sykehuset for øvrig var i god stand?	197	4.2	2	6	92	↔
28	Var rommet du lå på tilfredsstillende?	201	4.1	8	10	82	↔
29	Var muligheten for ro og hvile tilfredsstillende?	200	3.8	15	15	70	↔
30	Var maten tilfredsstillende?	201	4.1	7	13	80	↔
31	Var renholdet tilfredsstillende?	202	4	9	13	78	↔
	PASIENTSIKKERHET						
32	Mener du at du på noen måte ble feilbehandlet av sykehuset (etter det du selv kan bedømme)?	194	1.6	81	9	10	↔
	FORBEREDELSE TIL TIDEN ETTER UTSKRIVING						
42	Ble du informert om hva du selv kunne gjøre hjemme ved eventuelle tilbakefall?	151	3.2	32	20	48	↔
43	Ble du informert om hvilke plager du kunne regne med å få i tiden etter sykehusoppholdet?	152	3.1	37	16	47	↔
	SAMHANDLING						
48	Opplever du at sykehuset har samarbeidet bra med fastlegen din om det du var innlagt for?	104	3.4	31	17	53	↔
49	Opplever du at sykehuset har samarbeidet bra med hjemmetjenesten/andre kommunale tjenester om det du var innlagt for?	57	3.7	18	13	69	↔

Tabell 3: Resultater på enkeltspørsmål om utskrivingsprosessen og overordnet vurdering av sykehuset ved Akershus universitetssykehus. Antall og gjennomsnitt 2013. Prosentandeler på svarkategorier. Alle spørsmålene er vektet. På spørsmål 45, 46, 47, 54 og 55 rapporteres det ikke endringstall da disse spørsmålene ikke var inkludert i undersøkelsen gjennomført i 2012.

Spm nr	Spørsmål	Antall svar	Gjennom-snitt	Ikke i det hele tatt / i liten grad	I noen grad	I stor grad / i svært stor grad	Endring fra 2012
	I HVILKEN GRAD STEMMER FØLGENDE PÅSTANDER FOR DEG:						
45	Da sykehuspersonalet vurderte hvilke helsetjenester jeg kom til å ha behov for etter sykehusoppholdet, tok de hensyn til hva jeg og mine pårørende ønsket	92	3.4	31	12	57	
46	Ved utskriving fra sykehuset hadde jeg god forståelse for hva som var mitt ansvar for å ta vare på egen helse	157	3.9	12	14	74	
47	Ved utskriving fra sykehuset forsto jeg klart hensikten med å ta de forskjellige medisinene mine	136	4.1	8	12	80	
	Reinnleggelser						
54	Etter å ha blitt utskrevet fra sykehuset, har du blitt plutselig/akutt innlagt igjen på sykehus?		182	Ja, og innleggelsen var relatert til det første sykehusoppholdet		27	
				Ja, men det var ikke relatert til det første oppholdet		5	
				Nei		66	
				Vet ikke		2	
55	Etter det du kan bedømme, mener du sykehuset kunne gjort noe annerledes i forbindelse med første innleggelse for å forhindre at du måtte legges inn på nytt?		73	Ja		34	
				Nei		66	
	Ventetid						
1	Måtte du vente for å få et tilbud ved sykehuset?[3]		53	Ja, alt for lenge		13	↔
				Ja, ganske lenge		25	
				Ja, men ikke lenge		38	
				Nei		25	
Spm nr	Spørsmål	Antall svar	Gjennom-snitt	Ikke i det hele tatt / i liten grad	I noen grad	I stor grad / i svært stor grad	Endring fra 2012
	SAMLET VURDERING AV SYKEHUSET						
50	Var pleien og behandlingen du fikk på sykehuset, alt i alt, tilfredsstillende?	192	4.1	7	11	83	↔
51	Hvilket utbytte har du hatt, alt i alt, av behandlingen på sykehuset?	188	3.8	11	26	63	↔

[3] Her gjengis resultatene kun for pasienter som er elektivt innlagt.

Tabell 4: Resultater på enkeltspørsmål om pasientopplevd pasientsikkerhet ved Akershus universitetssykehus. Antall og gjennomsnitt 2013. Prosentandeler på svarkategorier. Spørsmålene er vektet med unntak av spørsmål 2, 40 og 44. På spørsmål 35 og 39 rapporteres det ikke endringstall da disse spørsmålene ikke var inkludert i undersøkelsen gjennomført i 2012.

Spm nr	Spørsmål	Antall svar	Svarkategori	Prosent-andel	
2	Ved innleggelsen, hadde du med deg en oppdatert liste over medisiner du brukte?	155	Ja	62	↔
			Nei	38	
33	Opplevde du administrative feil under sykehusoppholdet? (For eksempel rot i papirene, prøvesvar uteble, ble ikke innkalt som avtalt, avtalte undersøkelser ble ikke bestilt).	201	Nei	84	↔
			Ja, én gang	12	
			Ja, flere ganger	4	
34	Opplevde du at personalet glemte å kontrollere identiteten din?	200	Nei	98	↔
			Ja, en gang	1	
			Ja, flere ganger	1	
35	Opplevde du at personalet glemte å gi deg viktig informasjon?	201	Nei	88	
			Ja, en gang	8	
			Ja, flere ganger	4	

		Antall svar	Gjenn om-snitt	Ikke i det hele tatt / i liten grad	I noen grad	I stor grad / i svært stor grad	Endring fra 2012
36	Fikk du feil eller forsinket diagnose i forbindelse med sykehusoppholdet?	168	1.4	87	7	6	↔
37	Fikk du unødig skade eller unødig problem som følge av at kirurgisk inngrep eller en undersøkelse?	156	1.6	84	5	11	↔
38	Opplevde du å få feil medisiner eller på annen måte å bli feilmedisinert?	176	1.4	89	4	7	↔
39	Opplevde du mangelfull håndhygiene (håndvask) blant personalet?	178	1.2	96	1	3	
41	Hvis du opplevde feil eller unødig problem i forbindelse med sykehusoppholdet, tok personalet hånd om feilen på en tilfredsstillende måte?	85	2.7	52	6	42	↔

Spm nr	Spørsmål	Antall svar	Svarkategori	Prosentandel	
40	Fikk du infeksjon i forbindelse med sykehusoppholdet? (For eksempel betennelse/puss i operasjonssår, lungebetennelse, blodforgiftning eller urinveisinfeksjon/blærekatarr).	187	Ja	11	↔
			Nei	89	
44	Ble en oppdatert liste over medisinene dine gjennomgått med deg da du ble utskrevet fra sykehuset?	137	Ja	61	↔
			Nei	39	

Tabell 5: Resultater på bakgrunnsspørsmål og demografiske forhold ved Akershus universitetssykehus. Antall svar og prosentandeler på svarkategorier. Tallene i spørsmål 52 (egenvurdert helse) er vektet, resten av spørsmålene er uvektede.

Spm nr	Spørsmål	Antall svar	Svarkategori	Prosent-andel
52	Stort sett vil du si din helse er…	191	Utmerket	4
			Meget god	13
			God	40
			Nokså god	29
			Dårlig	14
53	Hvor mange ganger har du vært innlagt på sykehuset de siste to årene?	192	1 gang	43
			2 ganger	22
			3-5 ganger	24
			6-10 ganger	8
			Mer enn 10 ganger	3
56	Var det noen som hjalp deg med å fylle ut dette skjemaet?	192	Ja	19
			Nei	81

4. Referanser

(1) Särndal CEJAWJ. Model Assisted Survey Sampling. New York: Springer Verlag; 1992.

(2) Guldvog B, Hofoss D, Ebbesen J, Rønning OM. PS-RESKVA- pasienttilfredshet i sykehus. Tidsskr Nor Laegeforen 1998;118(3):386-91.

5. Vedlegg A: Spørreskjema

kunnskapssenteret
Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten

Til deg som nylig har vært på sykehus

Om dine erfaringer med sykehuset

PasOpp Somatikk 2013

Målet med undersøkelsen er å forbedre kvaliteten på tilbudet ved norske sykehus.

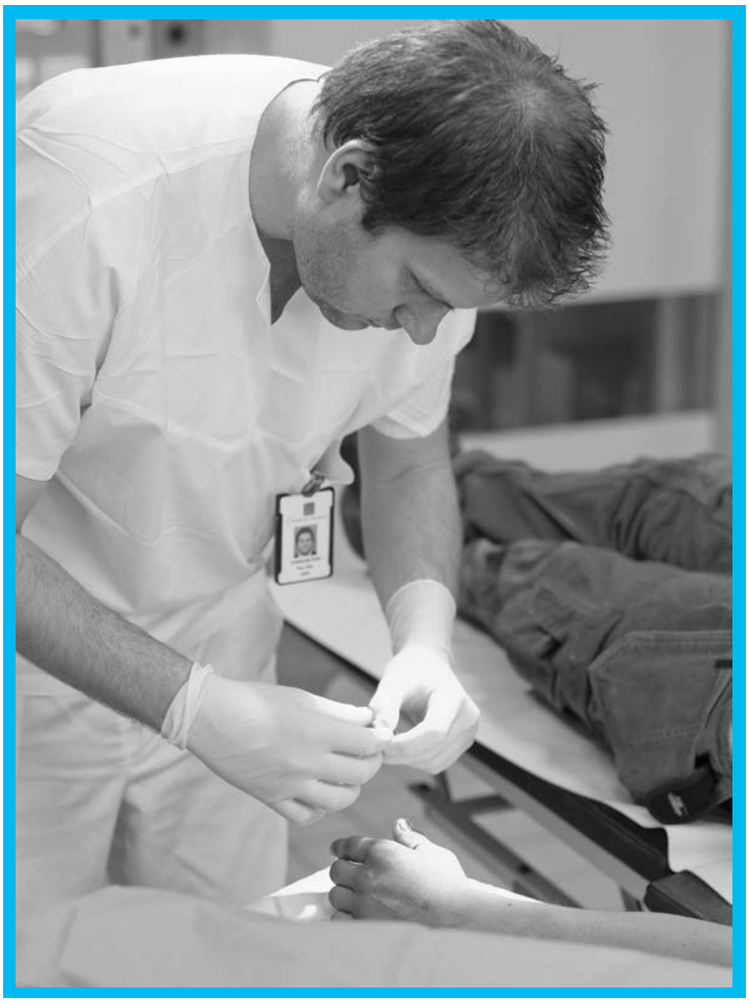

Dine erfaringer er viktige og vi håper du vil bruke noen minutter på å fylle ut dette spørreskjemaet!

Før sykehusoppholdet

	Ja, altfor lenge	Ja, ganske lenge	Ja, men ikke lenge	Nei	Ikke aktuelt
1. Måtte du vente for å få et tilbud ved sykehuset?	☐	☐	☐	☐	☐

	Ja	Nei	Brukte ikke medisiner
2. Ved innleggelsen, hadde du med deg en oppdatert liste over medisiner du brukte?	☐	☐	☐

Under sykehusoppholdet: Pleiepersonalet

	Ikke i det hele tatt	I liten grad	I noen grad	I stor grad	I svært stor grad
3. Snakket pleiepersonalet til deg slik at du forstod dem?	☐	☐	☐	☐	☐
4. Opplevde du at pleiepersonalet hadde omsorg for deg?	☐	☐	☐	☐	☐
5. Har du tillit til pleiepersonalets faglige dyktighet?	☐	☐	☐	☐	☐
6. Fikk du fortalt pleiepersonalet alt du mente var viktig om din tilstand?	☐	☐	☐	☐	☐
7. Opplevde du at pleiepersonalet var interessert i din beskrivelse av egen situasjon?	☐	☐	☐	☐	☐
8. Ble du tatt med på råd i spørsmål som omhandlet din pleie?	☐	☐	☐	☐	☐
9. Hadde pleiepersonalet tid til deg når du trengte det?	☐	☐	☐	☐	☐

Under sykehusoppholdet: Legene

	Ikke i det hele tatt	I liten grad	I noen grad	I stor grad	I svært stor grad
10. Snakket legene til deg slik at du forstod dem?	☐	☐	☐	☐	☐
11. Opplevde du at legene hadde omsorg for deg?	☐	☐	☐	☐	☐
12. Har du tillit til legenes faglige dyktighet?	☐	☐	☐	☐	☐
13. Hadde legene tid til deg når du trengte det?	☐	☐	☐	☐	☐
14. Fikk du fortalt legene alt du mente var viktig om din tilstand?	☐	☐	☐	☐	☐
15. Opplevde du at legene var interessert i din beskrivelse av egen situasjon?	☐	☐	☐	☐	☐
16. Opplevde du at behandlingen var tilpasset din situasjon?	☐	☐	☐	☐	☐

Under sykehusoppholdet: Informasjon

	Ikke i det hele tatt	I liten grad	I noen grad	I stor grad	I svært stor grad
17. Fikk du vite det du syntes var nødvendig om hvordan prøver og undersøkelser skulle foregå?	☐	☐	☐	☐	☐
18. Fikk du vite det du syntes var nødvendig om resultater av prøver og undersøkelser?	☐	☐	☐	☐	☐
19. Fikk du tilstrekkelig informasjon om din diagnose/dine plager?	☐	☐	☐	☐	☐

Under sykehusoppholdet: Organisering

	Ikke i det hele tatt	I liten grad	I noen grad	I stor grad	I svært stor grad
20. Opplevde du at det var en fast gruppe pleiepersonale som tok hånd om deg?	☐	☐	☐	☐	☐
21. Opplevde du at én lege hadde hovedansvaret for deg?	☐	☐	☐	☐	☐
22. Opplevde du at sykehusets arbeid var godt organisert?	☐	☐	☐	☐	☐
23. Opplevde du at viktig informasjon om deg hadde kommet fram til rette vedkommende?	☐	☐	☐	☐	☐

Under sykehusoppholdet: Pårørende

	Ikke i det hele tatt	I liten grad	I noen grad	I stor grad	I svært stor grad	Ikke aktuelt
24. Ble dine pårørende tatt godt imot av personalet på sykehuset?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
25. Var det enkelt for dine pårørende å få informasjon om deg mens du var innlagt på sykehuset?	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Standard og omgivelser

	Ikke i det hele tatt	I liten grad	I noen grad	I stor grad	I svært stor grad
26. Fikk du inntrykk av at sykehusets utstyr var i god stand?	☐	☐	☐	☐	☐
27. Fikk du inntrykk av at sykehuset for øvrig var i god stand?	☐	☐	☐	☐	☐
28. Var rommet du lå på tilfredsstillende?	☐	☐	☐	☐	☐
29. Var muligheten for ro og hvile tilfredsstillende?	☐	☐	☐	☐	☐
30. Var maten tilfredsstillende?	☐	☐	☐	☐	☐
31. Var renholdet tilfredsstillende?	☐	☐	☐	☐	☐

Pasientsikkerhet ved sykehuset

	Ikke i det hele tatt	I liten grad	I noen grad	I stor grad	I svært stor grad
32. Mener du at du på noen måte ble feilbehandlet av sykehuset (etter det du selv kan bedømme)?	☐	☐	☐	☐	☐

	Nei	Ja, én gang	Ja, flere ganger
33. Opplevde du administrative feil under sykehusoppholdet? (F.eks. rot i papirene, prøvesvar uteble, ble ikke innkalt som avtalt, avtalte undersøkelser ble ikke bestilt.)	☐	☐	☐
34. Opplevde du at personalet glemte å kontrollere identiteten din?	☐	☐	☐
35. Opplevde du at personalet glemte å gi deg viktig informasjon?	☐	☐	☐

	Ikke i det hele tatt	I liten grad	I noen grad	I stor grad	I svært stor grad	Vet ikke	Ikke aktuelt
36. Fikk du feil eller forsinket diagnose i forbindelse med sykehusoppholdet?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
37. Fikk du unødig skade eller unødig problem som følge av et kirurgisk inngrep eller en undersøkelse?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
38. Opplevde du å få feil medisiner eller på annen måte å bli feilmedisinert?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
39. Opplevde du mangelfull håndhygiene (håndvask) blant personalet?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

	Nei	Ja	Hadde infeksjon før innleggelsen
40. Fikk du infeksjon i forbindelse med sykehusoppholdet? (F.eks. betennelse/puss i operasjonssår, lungebetennelse, blodforgiftning eller urinveisinfeksjon/blærekatarr.)	☐	☐	☐

41. Hvis du opplevde feil eller unødig problem i forbindelse med sykehusoppholdet, tok personalet hånd om feilen eller problemet på en tilfredsstillende måte?

Ikke i det hele tatt	I liten grad	I noen grad	I stor grad	I svært stor grad	Personalet visste ikke om det	Ikke aktuelt
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Under sykehusoppholdet: Forberedelse til tiden etter utskrivning

	Ikke i det hele tatt	I liten grad	I noen grad	I stor grad	I svært stor grad	Ikke aktuelt
42. Ble du informert om hva du selv kunne gjøre hjemme ved eventuelle tilbakefall?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
43. Ble du informert om hvilke plager du kunne regne med å få i tiden etter sykehusoppholdet?	☐	☐	☐	☐	☐	☐

	Ja	Nei	Ikke aktuelt
44. Ble en oppdatert liste over medisinene dine gjennomgått med deg da du ble utskrevet fra sykehuset?	☐	☐	☐

I hvilken grad stemmer følgende påstander for deg?

	Ikke i det hele tatt	I liten grad	I noen grad	I stor grad	I svært stor grad	Ikke aktuelt
45. Da sykehuspersonalet vurderte hvilke helsetjenester jeg kom til å ha behov for etter sykehusoppholdet, tok de hensyn til hva jeg og mine pårørende ønsket.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
46. Ved utskriving fra sykehuset hadde jeg god forståelse for hva som var mitt ansvar for å ta vare på egen helse.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
47. Ved utskriving fra sykehuset forsto jeg klart hensikten med å ta de forskjellige medisinene mine.	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Sykehusets samarbeid med andre

	Ikke i det hele tatt	I liten grad	I noen grad	I stor grad	I svært stor grad	Vet ikke	Ikke aktuelt
48. Opplever du at sykehuset har samarbeidet bra med fastlegen din om det du var innlagt for?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
49. Opplever du at sykehuset har samarbeidet bra med hjemmetjenesten/andre kommunale tjenester om det du var innlagt for?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Samlet vurdering av sykehuset

50. Var pleien og behandlingen du fikk på sykehuset, alt i alt, tilfredsstillende?

Ikke i det hele tatt	I liten grad	I noen grad	I stor grad	I svært stor grad
☐	☐	☐	☐	☐

51. Hvilket utbytte har du hatt, alt i alt, av behandlingen på sykehuset?

Ikke noe utbytte	Lite utbytte	En del utbytte	Stort utbytte	Svært stort utbytte
☐	☐	☐	☐	☐

Bakgrunnsspørsmål

52. Stort sett, vil du si din helse er...

Utmerket	Meget god	God	Nokså god	Dårlig
☐	☐	☐	☐	☐

53. Hvor mange ganger har du vært innlagt på sykehus de siste to årene?

1 gang	2 ganger	3 - 5 ganger	6 - 10 ganger	Mer enn 10 ganger
☐	☐	☐	☐	☐

54. Etter å ha blitt utskrevet fra sykehuset, har du blitt plutselig/akutt innlagt igjen på sykehus?

- ☐ Ja, og innleggelsen var relatert til det første sykehusoppholdet → gå til spørsmål 55
- ☐ Ja, men det var ikke relatert til det første sykehusoppholdet
- ☐ Nei
- ☐ Vet ikke

} gå til spørsmål 56

55. Etter det du kan bedømme, mener du sykehuset kunne gjort noe annerledes i forbindelse med første innleggelse for å forhindre at du måtte legges inn på nytt?

Ja	Nei	Vet ikke	Ikke aktuelt
☐	☐	☐	☐

56. Var det noen som hjalp deg med å fylle ut dette skjemaet?

Ja	Nei
☐	☐

57. Kunne du tenke deg å svare på et nytt spørreskjema fra oss om kort tid, dersom det blir aktuelt?

☐ Sett kryss her hvis du kunne tenke deg å svare på et nytt skjema

Basert på dine erfaringer med sykehuset, hva er dine forslag til forbedringer?

Dersom du har opplevd feil, unødig problem eller komplikasjoner i forbindelse med sykehusoppholdet, kan du skrive mer om dette her:

Takk for at du tok deg tid til å svare.
Vær vennlig og returner skjemaet i den forhåndsbetalte konvolutten.

Vennligst ikke skriv under denne linje

6. Vedlegg B: Indikatorer og underliggende spørsmål

Tabellen nedenfor gir en oversikt over hvilke indikatorer vi presenterer og hvilke enkeltspørsmål som inngår i hver enkelt indikator. Tallene i venstre kolonne er spørsmålsnummeret i spørreskjemaet.

	Pleiepersonalet
3	Snakket pleiepersonalet til deg slik at du forstod dem?
4	Opplevde du at pleiepersonalet hadde omsorg for deg?
5	Har du tillit til pleiepersonalets faglige dyktighet?
6	Fikk du fortalt pleiepersonalet alt du mente var viktig om din tilstand?
7	Opplevde du at pleiepersonalet var interessert i din beskrivelse av egen situasjon?
8	Ble du tatt med på råd i spørsmål som omhandlet din pleie?
9	Hadde pleiepersonalet tid til deg når du trengte det?
	Legene
10	Snakket legene til deg slik at du forstod dem?
11	Opplevde du at legene hadde omsorg for deg?
12	Har du tillit til legenes faglige dyktighet?
13	Hadde legene tid til deg når du trengte det?
14	Fikk du fortalt legene alt du mente var viktig om din tilstand?
15	Opplevde du at legene var interessert i din beskrivelse av egen situasjon?
16	Opplevde du at behandlingen var tilpasset din situasjon?
	Informasjon
17	Fikk du vite det du syntes var nødvendig om hvordan prøver og undersøkelser skulle foregå?
18	Fikk du vite det du syntes var nødvendig om resultater av prøver og undersøkelser?
19	Fikk du tilstrekkelig informasjon om din diagnose/dine plager?
	Organisering
20	Opplevde du at det var en fast gruppe pleiepersonale som tok hånd om deg?
21	Opplevde du at én lege hadde hovedansvaret for deg?
22	Opplevde du at sykehusets arbeid var godt organisert?
23	Opplevde du at viktig informasjon om deg hadde kommet fram til rette vedkommende?
	Pårørende
24	Ble dine pårørende tatt godt imot av personalet på sykehuset?

25	Var det enkelt for dine pårørende å få informasjon om deg mens du var innlagt på sykehuset?
	Standard
26	Fikk du inntrykk av at sykehusets utstyr var i god stand?
27	Fikk du inntrykk av at sykehuset for øvrig var i god stand?
28	Var rommet du lå på tilfredsstillende?
29	Var muligheten for ro og hvile tilfredsstillende?
30	Var maten tilfredsstillende?
31	Var renholdet tilfredsstillende?
	Utskriving
42	Ble du informert om hva du selv kunne gjøre hjemme ved eventuelle tilbakefall?
43	Ble du informert om hvilke plager du kunne regne med å få i tiden etter sykehusoppholdet?
	Samhandling
48	Opplever du at sykehuset har samarbeidet bra med fastlegen din om det du var innlagt for?
49	Opplever du at sykehuset har samarbeidet bra med hjemme-tjenesten/andre kommunale tjenester om det du var innlagt for?
	Ventetid
1	Måtte du vente for å få et tilbud ved sykehuset?
	Pasientsikkerhet
32	Mener du at du på noen måte ble feilbehandlet av sykehuset (etter det du selv kan bedømme)?

7. Vedlegg C: Resultater på pasienterfaringsindikatorer for alle sykehus, foretak og regioner

	Pleie-personalet	Informa-sjon	Legene	Pårørende	Organisering	Standard	Utskrivning	Sam-handling	Pasient-sikkerhet	Ventetid
Nasjonale resultater	76	71	75	76	67	71	56	64	89	64
Institusjoner										
Sykehuset Østfold	70 -**	67	69 -**	69 -*	59 -***	58 -***	54	58	85	65
Akershus universitetssykehus	72	70	72	75	64	76	55	63	85	57
Sykehuset Innlandet, Hamar	77	72	74	77	65	68	54	63	91	68
Sykehuset Innlandet Gjøvik	79	75	79	79	72	76	57	72	90	66
Sykehuset Innlandet Kongsvinger	76	72	73	76	69	74	57	63	88	75 +
Sykehuset Innlandet Lillehammer	78	74	77	76	68	71	56	69	92	76 +
Sykehuset Innlandet Tynset	81 +.	78	81 +**	84	76 +***	80 +***	62	73	92	74 +
Sykehuset Innlandet Elverum	77	74	77	80	69	76	57	70	91	64
Ullevål sykehus	74	71	74	75	66	69	53	57	88	69
Rikshospitalet	80	74	78	79	70	76	55	64	92	58
Aker sykehus	77	72	75	75	66	70	57	59	86	67
Radiumhospitalet	76	70	74	76	65	64 -***	57	57	91	73 +
Drammen sykehus	72	71	73	70	63	65 -***	57	60	88	59
Ringerike sykehus	78	74	77	79	71	80 +***	55	66	85	64
Kongsberg sykehus	78	73	75	83	68	72	59	71	90	81 +
Bærum sykehus	76	71	75	77	64	68	57	63	89	72
Sunnaas sykehus	80	72	76	79	74	70	61	69	90	69
Klinikk Rjukan	85 +***	80 +*	82 +**	89 +***	79 +***	83 +***	69	75	93	75 +
Klinikk Notodden	76	71	75	78	67	77 +**	54	62	89	60
Sykehuset Telemark Skien og Porsgrunn	74	68	72	75	62	70	53	58	88	67
Sykehuset Telemark Kragerø	80	75	78	84	73	82 +**	58	58	90	88 +

*+/- markerer om resultatet er signifikant bedre eller dårligere enn landsgjennomsnittet. Antall stjerner markerer signifikansnivået: . p< 0.1, * p<0.05 , ** p<0.01 , *** p<0.001. Resultatene er vektet og justert for pasientsammensetning.*
Ventetid er beregnet kun med elektivt innlagte pasienter, og testet kun med signifikansnivå p<0,05. Denne indikatorene er ikke justert for pasientsammensetning.

	Pleie-personalet	Informa-sjon	Legene	Pårørende	Organisering	Standard	Utskrivning	Sam-handling	Pasient-sikkerhet	Ventetid
Sykehuset i Vestfold	74	67	72	76	67	73	56	60	87	69
Sørlandet sykehus, Kristiansand	77	70	76	78	67	74	54	66	87	63
Sørlandet sykehus, Arendal	79	77	79	79	71	74	61	68	90	66
Sørlandet sykehus, Flekkefjord	79	75	76	83	72	82 +***	62	74 +.	87	58
Diakonhjemmet sykehus	81	75	78	82	69	76	61	68	91	70
Lovisenberg diakonale sykehus	77	72	76	77	71	72	58	66	89	62
Martina Hansens Hospital	79	74	77	81	72	76 +*	63	64	90	64
Feiringklinikken	83 +***	82 +***	83 +***	88 +***	81 +***	86 +***	65	75 +***	94 +***	74 +
Glittreklinikken	86 +***	78 +**	82 +***	79	84 +***	80 +***	78 +***	69	94 +***	50 -
Revmatismesykehuset Lillehammer	84 +***	79 +*	79	83	76 +***	84 +***	74 +***	74	93	77 +
Betanien Hospital	82 +**	73	77	83	69	82 +***	64	60	91	60
Stavanger universitetssjukehus	74	69	73	73	64	68	53	65	92	63
Stord sjukehus	77	73	75	81	68	69	53	67	87	60
Haugesund sjukehus	72 -*	67	70	74	63 -*	66 -**	53	56	88	57
Odda sjukehus	80	74	76	83	72	76	60	71	91	68
Haukeland universitetssjukehus	73	68	74	73	63 -.	65 -**	55	61	90	63
Voss sjukehus	78	73	76	83	70	76	62	71	91	64
Kysthospitalet i Hagevik	81 +**	77 +.	80 +*	81	74 +***	75	59	67	91	61
Lærdal sjukehus	82 +***	78 +*	82 +***	85 +*	77 +***	74	59	69	94 +**	66
Førde sentralsjukehus	74	72	73	75	63 -*	70	55	58	89	65
Nordfjord sjukehus	78	74	77	82	75	78	60	71	95 +.	76
Haraldsplass diakonale sykehus	75	71	73	75	67	65 -*	56	67	91	57 -
Haugesund Sanitetsforenings Revmatismesykehus	80	72	77	82	74 +*	67 -***	66	70	90	63
Ålesund sjukehus	73	68	71	73	65	65 -***	55	61	85	61
Volda sjukehus	78	77	78	82	76 +***	75	62	72	92	68
Kristiansund sjukehus	80	75	77	77	72	72	65	67	93	64
Molde sjukehus	76	72	74	77	67	59 -***	62	66	89	64
St. Olavs Hospital	79	74	77	79	71	84 +***	59	71	93	59
Orkdal sykehus	77	72	77	75	71	74	55	62	91	60
Sykehuset Levanger	77	72	75	78	69	74	59	69	90	63
Sykehuset Namsos	77	75	76	80	70	78 +***	60	66	90	66
Helgelandssykehuset Mo I Rana	76	73	75	77	67	75	57	62	87	64
Helgelandssykehuset Sandnessjøen	71 -**	67	72	77	66	70	53	63	90	55 -
Helgelandssykehuset Mosjøen	78	71	75	78	69	74	58	72	94	55
Nordlandssykehuset Bodø	73	68	73	75	64	61 -***	49	67	89	61
Nordlandssykehuset Vesterålen	75	69	73	75	69	62 -***	58	55	88	66
Nordlandssykehuset Lofoten	74	71	73	73	64	72	58	62	86	73

	Pleie-personalet	Informa-sjon	Legene	Pårørende	Organisering	Standard	Utskrivning	Sam-handling	Pasient-sikkerhet	Ventetid
UNN Tromsø	77	74	77	79	67	73	58	67	89	75 +
UNN Harstad	78	74	77	78	67	68	63	69	90	58
UNN Narvik	75	71	73	75	67	68	57	58	90	54
Klinikk Hammerfest	70 -***	64 -**	69 -*	72	59 -***	60 -***	50	48 -***	88	59
Klinikk Kirkenes	78	75	79	80	67	68	60	67	91	60
Foretak										
Sykehuset Østfold HF	70 -*	67	69 -.	69 -.	59 -**	58 -***	54	58	85	65
Akershus universitetssykehus HF	72	70	72	75	64	76 +**	55	62	85	57
Sykehuset Innlandet HF	78 +*	73	76	78	68	73 +*	56	67	91	70 +
Oslo universitetssykehus HF	76	72	75	77	67	71	54	58	89	64
Vestre Viken HF	75	71	74	75	65	69	57	62	88	63
Sunnaas sykehus HF	80 +.	72	76	79	74 +***	70	61	69	90	69
Sykehuset Telemark HF	76	70	73	77	65	72	55	61	88	67
Sykehuset i Vestfold HF	74	67	72	76	66	72	56	59	87	69
Sørlandet sykehus HF	78	73	77	79	68	75 +***	58	68	88	63
Helse Sør-Øst Private ideelle med opptaksområde	79 +*	73	77	79	70	74 +**	60	67	90	65
Helse Sør-Øst Private ideelle spesialsykehus	82 +***	78 +***	80 +***	85 +***	77 +***	82 +***	67 +***	69 +**	92 +***	68 +
Helse Stavanger HF	74	69	72	73	63	68	53	65	92	63
Helse Fonna HF	73	69	72	76	64	67 -.	53	60	88	58
Helse Bergen HF	73	68	73	74	63	67	55	61	88	63
Helse Førde HF	75	73	75	76	66	71	55	61	90	66
Helse Vest Private Institusjoner	76	71	73	76	68	65 -.	58	68	91	59 -
St. Olavs Hospital HF	78	73	77	78	71 +.	82 +***	59	69	92	59
Helse Nord Trøndelag HF	77	73	75	78	69	75 +***	59	67	89	64
Helse Møre og Romsdal HF	76	71	74	76	68	66 -***	59	64	88	63
Helgelandssykehuset HF	74	69	73	77	66	72	55	64	89	58 -
Nordlandssykehuset HF	73	68	73	75	65	63 -***	52	63	88	62
Universitetssykehuset Nord-Norge HF	77	73	76	78	67	71	59	67	89	71 +
Helse Finnmark HF	72	67	72	74	61 -*	62 -***	53	56	89	59
Regioner										
Helse Sør-Øst RHF	76	71	74	76	66	72 +*	56	63	88	65
Helse Vest RHF	74	70	73	75	64 -*	67 -***	55	63	90	62
Helse Midt-Norge RHF	77 +**	72	75	77	70 +***	75 +***	59	67	90	61
Helse Nord RHF	75	71	74	77	65	68 -***	56	64	89	66

Takk til følgende personer i Kunnskapssenteret, som har bidratt i prosjektet i tillegg til forfatterne

Tomislav Dimoski takkes for utvikling av programvaren ”FS-systemet” og for ivaretakelse og prosjektledelse når det kommer til de tekniske sidene ved innsamling, utvalg og kvalitetssikring av data fra norske sykehus.

Marit Skarpaas som har hatt hovedansvar for samarbeid med institusjonene og for merkantile sider ved prosjektet.

Inger Opedal Paulsrud, som deltok i kvalitetssikring av dataoverføring fra institusjonene, og har hatt hovedansvar for utsending av spørreskjema, registrering, skanning og skriving av fritekstkommentarer.

Sinan Akbas for deltakelse i datainnsamlingen

Hilde Hestad Iversen, Inger Opedal Paulsrud, Ingeborg Strømseng Sjetne, Johanne Gran Kjøllesdal, Kirsten Danielsen, Linda Selje Sunde og Mona Haugum takkes for korrekturlesning, diskusjoner og kommentarer underveis i prosjektet.

Jon Helgeland for analysene i statistikkprogrammet R

Takk til studenter og vikarer som hjalp til med pakking av spørreskjema, skanning og skriving av fritekstkommentarer.

Vi vil også takke KONTAKTPERSONENE VED SYKEHUSENE for godt samarbeid i forbindelse med datainnsamlingen.

Nasjonalt Kunnskapssenter for helsetjenesten
Postboks 7004, St. Olavsplass
N-0130 Oslo
(+47) 23 25 50 00
www.kunnskapssenteret.no
ISBN: 978-82-8121-875-8
Nr 3-2014 PasOpp rapport

kunnskapssenteret
Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten

Om PasOpp-undersøkelser: Endringer i helsetjenesten i den senere tiden innebærer at det blir lagt større vekt på synspunktene til pasienter og pårørende enn før og på at de ulike delene av tjenesten skal være godt samordnet. PasOpp-undersøkelsene har som mål å beskrive erfaringene til personer som ser tjenestene fra innsiden. Det er laget spørreskjema som er tilpasset ulike områder innenfor helsetjenesten. Spørsmålene handler om opplevelser, om faktiske hendelser og om tilfredshet med tjenestene.

Om denne undersøkelsen:

Populasjon: Voksne pasienter (16 år og eldre) som har hatt et opphold ved en somatisk sengepost
Metode: Postal spørreskjemaundersøkelse
Undersøkelsessperiode: 09.09.2013 – 01.12.2013
Bruttoutvalg: 24 866
Svarprosent: 58,υ